

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 37/01

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. mája 2001 predbežne prerokoval podnet V. S., bytom T., zastúpeného advokátom JUDr. R. K., K., ktorým namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Okresným súdom v T. v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 22/94 a Krajským súdom v T. v konaniach vedených pod sp. zn. 3 Co 234/98, 3 Co 235/98 a 3 Co 14/99, a takto

r o z h o d o l :

1. Podnet V. S. v časti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom pred Okresným súdom v T. pod sp. zn. 22 C 22/94 a v konaniach vedených pred Krajským súdom v T. pod sp. zn. 3 Co 234/98, 3 Co 235/98 a 3 Co 14/99 **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnený.

2. Podnet V. S. v časti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom pred Okresným súdom v T. pod sp. zn. 22 C 22/94 a v konaniach vedených pred Krajským súdom v T. pod sp. zn. 3 Co 234/98, 3 Co 235/98 a 3 Co 14/99 **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

V. S., bytom T., (ďalej len „navrhovateľ“), zastúpený právnym zástupcom JUDr. R. K., K., podnetom podaným Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) dňa 3. januára 2001 namietol porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 (právnym zástupcom to v petite označil ako porušenie práva na spravodlivé prerokovanie veci podľa čl. 46 ods. 4, hoci v odôvodnení podnetu správne uvádza čl. 46 ods. 1 a právo na súdnu ochranu) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy Okresným súdom v T. (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 22/94 a Krajským súdom v T. (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 3 Co 234/98, 3 Co 235/98 a 3 Co 14/99.

V podnete, ktorý bol doplnený a upresnený (najmä pokiaľ ide o návrh na rozhodnutie vo veci samej) právnym zástupcom navrhovateľa, sa uvádza, že konaním všeobecných súdov došlo k porušeniu zákonnosti, lebo sa nerešpektovalo jeho právo na započítanie v súlade s § 97 a § 98 Občianskeho súdneho poriadku, čím sa fakticky uprelo právo na súdnu ochranu. Jeho procesné úkony neboli vzaté do úvahy pri rozhodovaní súdov. Ďalšie porušenie zákonnosti vidí navrhovateľ v tom, že súdy sa nevenovali preskúmaniu rozhodnutia predstavenstva bytového družstva, hoci to malo význam pre posúdenie predbežnej otázky.

Zbytočné prieťahy navrhovateľ vidí v tom, že vec bola prerokúvaná viac ako päť rokov, čo jej povaha neodôvodňuje. Predložil rozhodnutia súdov, z ktorých je zrejmé, že vec bola právoplatne rozhodnutá v roku 1999.

II.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je jedným z dôvodov odmietnutia podnetu na začatie konania aj jeho zjavná neopodstatnenosť, ktorú možno vysloviť v prípade, ak ústavný súd nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietanými

postupmi orgánu štátu (v tomto prípade občianskoprávných súdov) a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietala fyzická osoba (podobne I. ÚS 7/00).

Ústavný súd je oprávnený aj povinný posúdiť prípadnú neústavnosť konania alebo rozhodovania všeobecných súdov, t. j. či v konaní pred nimi nedošlo k porušeniu ústavnoprocených princípov (čl. 46 až 50 ústavy). Takto vymedzená právomoc ústavného súdu však nemá za následok vznik oprávnenia a povinnosti hodnotiť právne názory všeobecných súdov, ku ktorým tieto súdy dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov (podobne aj I. ÚS 21/98).

Navrhovateľ požadoval, aby ústavný súd inak hodnotil závery, ku ktorým dospeli všeobecné súdy (okresný a krajský súd) pri prerokúvaní jeho občianskoprávnej veci, a poukazoval na porušenie zákonnosti, ktoré malo podľa neho vyústiť do porušenia základného práva na súdnu ochranu. Ústavný súd však nie je oprávnený z hľadiska jeho ústavných kompetencií na to, aby zasahoval do zákonom upravených postupov všeobecných súdov v civilnom spore. Preto sa ústavný súd ani nevyjadruje k námietkam navrhovateľa o porušení zákonnosti (čl. 124 ústavy).

Ústavný súd skúmal aj to, či tvrdenými postupmi okresného súdu a krajského súdu ako odvolacieho súdu vôbec mohla vzniknúť situácia, ktorá by vyústila do záveru, že došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Navrhovateľ bol účastníkom súdnych konaní a aj ako žalovaný účastník vykonával svoje procesné práva a využíval všetky procesné oprávnenia, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok. Všeobecné súdy v jeho veci rozhodli konečným rozhodnutím – rozsudkom.

To, že konečné rozhodnutie vyznelo v neprospech žalovaného, nemá žiadnu príčinnú súvislosť so základným právom na súdnu ochranu. Právo na súdnu ochranu totiž nie je právom na úspech v súdnom konaní (v občianskoprávnom spore) a toto právo ani nezahŕňa právo na zamietnutie žaloby na základe procesnej obrany žalovaného účastníka –navrhovateľa. Toto základné právo nezahŕňa ani právo na to,

aby všeobecné súdy v civilných konaniach v celom rozsahu rešpektovali a uznávali procesné úkony každého z účastníkov bez zreteľa na ich povahu, dôsledky a vzťah k predmetu konania. V danom prípade navrhovateľ nemá bez ďalšieho právo, aby občianskoprávny súd preskúmal rozhodnutie predstavenstva bytového družstva v rámci skúmania predbežnej otázky podľa § 135 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ak tento súd dôjde k záveru, že taký postup nemá žiadnu relevanciu pre predmet sporu a mieni v rámci zákonných postupov riešiť takú otázku sám, prípadne ju nehodnotí ako právne významnú.

Osobitne sa však ústavný súd venoval námietke navrhovateľa, že k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu došlo tým, že súdy sa nevenovali jeho kompenzačnej námietke, ktorú vzniesol podľa § 97 a § 98 Občianskeho súdneho poriadku. Táto kompenzačná námietka, ako to vyplýva z listín predložených navrhovateľom, neprevyšovala sumu žalovanú v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 22 C 22/94, a preto je iba procesnou obranou proti žalobe podanej Bytovým družstvom so sídlom v T.

Započítanie, ktorým sa účastník iba bráni proti rozsahu nároku uplatneného v žalobe, je procesný úkon účastníka konania, ktorého urobením účastník už naplní svoje základné právo na súdnu ochranu upravené v čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd pritom zotrváva na svojom názore, ktorý je konštantne judikovaný, že urobenie takéhoto procesného úkonu nezakladá nárok na jeho právnu kvalifikáciu súdom v zmysle a v rozsahu požadovanom účastníkom, v tomto prípade nárok na akceptovanie na úspech započítania ako vzájomného návrhu (vzájomnej žaloby).

Z uvedeného vyplýva, že táto časť podnetu navrhovateľa je zjavne neopodstatnená. Medzi konaním súdov, ktoré pojednávali a rozhodovali v jeho sporovej veci, a obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je žiadna príčinná súvislosť. Súdy postupovali totiž podľa zákona (Občianskeho súdneho poriadku) a takým postupom nemohli porušiť základné právo navrhovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

III.

Navrhovateľ podal podnet na ústavný súd, ktorým namietal zbytočné priet'ahy v uvádzaných konaniach, a teda porušenie jeho základného práva na konanie bez takých priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v čase, keď všetky rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré sú uvedené v návrhu na rozhodnutie, už nadobudli právoplatnosť. Podnet bol doručený ústavnému súdu 3. januára 2001 a konečný rozsudok krajského súdu spolu s rozsudkom okresného súdu nadobudli právoplatnosť v roku 1999.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu v odôvodnení podnetu treba tvrdiť a preukazovať to, že ochrana ústavnosti sa uplatnila v čase, keď k porušeniu uvedeného práva došlo alebo porušenie v tomto čase trvalo. Ak sa ochrana ústavnosti uplatnila v inom čase, zásadne to odôvodňuje záver o zjavnej neopodstatnenosti podnetu (I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00).

Z dátumu právoplatnosti rozsudkov, ktorými malo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a z dátumu doručenia podnetu na ústavný súd možno urobiť jednoznačný záver, že v čase doručenia podnetu už bolo tvrdené porušovanie práv spoločnosti skončené (netrvalo) v dôsledku právoplatného skončenia sporu (II. ÚS 32/00).

Z dôvodov uvedených v častiach II a III tohto uznesenia ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov odmietol podnet navrhovateľa ako zjavne neopodstatnený.